

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 10. novembra 2022 *

„Pritožba – Državne pomoči – Državno poroštvo, ki ga da javni subjekt – Posojila v korist treh nogometnih klubov v avtonomni skupnosti Valencia (Valencia CF, Hércules CF in Elche CF) – Sklep o razglasitvi pomoči za nezdržljive z notranjim trgom – Razglasitev ničnosti sklepa v delu, v katerem se nanaša na klub Valencia CF – Pojem ‚prednost‘ – Presoja obstoja prednosti – Obvestilo o poroštvih – Razlaga – Dolžnost skrbnega ravnanja, ki jo ima Evropska komisija – Dokazno breme – Izkrivljanje“

V zadevi C-211/20 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 22. maja 2020,

Evropska komisija, ki jo zastopajo G. Luengo, P. Němečková in B. Stromsky, agenti,

pritožnica,

drugi stranki v postopku sta

Valencia Club de Fútbol SAD s sedežem v Valencii (Španija), ki jo zastopajo G. Cabrera López, J. R. García-Gallardo Gil-Fournier in D. López Rus, abogados,

tožeča stranka na prvi stopnji,

Kraljevina Španija, ki jo zastopa M. J. Ruiz Sánchez, agentka,

intervenientka v postopku na prvi stopnji,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Arabadjie

čs (poročevalec), predsednik senata, L. Bay Larsen, podpredsednik Sodišča v funkciji sodnika prvega senata, P. G. Xuereb, A. Kumin, sodnika, in I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: španščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 7. aprila 2022

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Evropska komisija s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 12. marca 2020, Valencia Club de Fútbol/Komisija (T-732/16, EU:T:2020:98), s katero je to razglasilo ničnost Sklepa Komisije (EU) 2017/365 z dne 4. julija 2016 o državni pomoči SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP), ki jo je Španija odobrila klubom Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva, Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva in Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportiva (UL 2017, L 55, str. 12) (v nadaljevanju: sporni sklep), v delu, v katerem se nanaša na klub Valencia Club de Fútbol SAD (v nadaljevanju: Valencia CF).

Pravni okvir

- 2 Točka 2.2 Obvestila Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštva (UL 2008, C 155, str. 10, v nadaljevanju: obvestilo o poroštvih) določa:

„Navadno je do pomoči upravičen posojilojemalec. Prevzem tveganja se navadno poplača z ustrezno premijo, kakor je navedeno v točki 2.1. Kadar posojilojemalcu ni treba plačati premije ali plača nizko premijo, pomeni to zanj prednost. Državno poroštvo v primerjavi z razmerami brez poroštva posojilojemalcu omogoči, da posojilo najame pod finančnimi pogoji, ki so ugodnejši od običajnih na finančnih trgih. Zaradi državnega poroštva so posojilojemalcu po navadi na voljo nižje obrestne mere in/ali nižji stroški zavarovanja. V nekaterih primerih posojilojemalec brez državnega poroštva ne bi našel finančne ustanove, ki bi mu bila pripravljena odobriti posojilo pod kakršnimi koli pogoji. Državna poroštva lahko tako olajšajo ustanavljanje novih podjetij in omogočijo nekaterim podjetjem zbrati sredstva za nove dejavnosti. Državna poroštva lahko prav tako pomagajo propadajočemu podjetju, da ostane dejavno, namesto da bi propadlo ali bi se moralo prestrukturirati, kar bi lahko povzročilo izkrivljanje konkurence.“

- 3 Točka 3.1 obvestila o poroštvih določa:

„Če posamezno državno poroštvo ali državna poroštvena shema ne prinaša nikakršnih prednosti določenemu podjetju, državne pomoči ni.“

V tej zvezi je Sodišče [...] potrdilo, da bi morala Komisija pri odločanju, ali posamezno poroštvo ali poroštvena shema prinaša prednost, svojo oceno opreti na načelo vlagatelja, ki je dejaven v tržnem gospodarstvu [...]. Upoštevati bi bilo torej treba dejanske možnosti upravičenega podjetja, da pridobi ustrezna finančna sredstva, pri čemer ima dostop do trga kapitala. Kadar so na voljo nova sredstva za financiranje pod pogoji, ki bi bili pod normalnimi pogoji tržnega gospodarstva sprejemljivi za zasebni subjekt, ne gre za državno pomoč [...].“

4 V točki 3.2(a) in (d) tega obvestila je pojasnjeno:

„V zvezi s posameznimi državnimi poroštvi, Komisija meni, da izpolnjevanje vseh naslednjih pogojev izključuje obstoj državne pomoči:

(a) Posojiljemalec ni v finančnih težavah.

Da se odloči, ali naj se posojiljemalec obravnava, kot da je v finančnih težavah, se uporablja opredelitev iz smernic Skupnosti o državi pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah [...].

[...]

(d) Za poroštvo se plača tržno oblikovana cena.

Kakor je navedeno v točki 2.1, se prevzem tveganja navadno poplača z ustrezno premijo na znesek poroštva ali znesek, zavarovan s poroštvom. Kadar je plačana cena za poroštvo vsaj tako visoka, da ustreza primerljivi poroštveni premiji, ki jo je mogoče najti na finančnih trgih, poroštvo ne zajema pomoči.

Če na finančnih trgih ni mogoče najti ustrezno primerljive poroštvene premije, se skupni stroški financiranja posojila s poroštvom, skupaj z obrestmi posojila in poroštveno premijo, primerjajo s tržno ceno podobnega posojila brez poroštva.

Za določitev ustrezne tržne cene se v obeh primerih upoštevajo značilnosti poroštva in posameznega posojila. To vključuje: znesek in trajanje transakcije, zavarovanje, ki ga da posojiljemalec, in druge vidike, ki vplivajo na oceno stopnje vračila, verjetnost neplačila zaradi finančnega položaja posojiljemalca, njegov sektor dejavnosti in obete ter druge gospodarske razmere. Ta analiza bi lahko predvsem omogočila, da se posojiljemalec razvrsti z bonitetno oceno tveganja. Bonitetno oceno lahko dodeli mednarodno priznana bonitetna agencija oziroma se določi, če je mogoče, po notranji bonitetni oceni banke, ki zagotovi zadevno posojilo. Komisija izpostavi povezavo med bonitetno oceno in stopnjo tveganja neplačila, ki so jo vzpostavile mednarodne finančne institucije, katerih delo je dostopno tudi za javnost [...]. Pri oceni ali premija ustreza tržnim cenam, lahko država članica izvede primerjavo s cenami, ki so jih plačala podjetja na trgu, uvrščena v podoben razred tveganja.

Komisija tako ne bo dopustila, da se določi enotna poroštvena premija, ki naj bi odražala splošen standard sektorja.“

5 Točka 3.6 navedenega obvestila določa:

„Neizpolnjevanje katerega koli pogoja iz točk 3.2 do 3.5 ne pomeni, da je poroštvo ali poroštvena shema samodejno obravnavana kot državna pomoč. Če obstaja dvom, ali načrtovano poroštvo oziroma poroštvena shema pomeni državno pomoč, jo je treba priglasiti Komisiji.“

6 Točka 4.1 navedenega obvestila določa:

„Kadar posamezno poroštvo oziroma poroštvena shema ni skladna z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu, se šteje, da vsebuje državno pomoč. Element državne pomoči je treba zato številčno ovrednotiti, da se ugotovi, ali je pomoč morda skladna v okviru posameznih izjem za državno pomoč. Načeloma se bo kot element državne pomoči štela razlika med ustrezno tržno ceno poroštva, zagotovljenega posamezno ali v okviru sheme, in dejansko ceno, plačano za ta ukrep.“

[...]

Pri izračunu elementa pomoči poročstva bo Komisija namenila posebno pozornost naslednjim elementom:

- (a) Ali je, v primeru posameznih poroštev, posojilojemalec v finančnih težavah. [...] (glej podrobnosti iz točke 3.2(a)).

Komisija navaja, da bo tržni porok, če obstaja, podjetjem v težavah v trenutku dodelitve poročstva zaračunal visoko premijo zaradi pričakovane stopnje tveganja neplačila. Če postane verjetnost, da posojilojemalec ne bo mogel odplačati posojila, zelo visoka, mogoče te tržne stopnje ni, v izjemnih okoliščinah pa je lahko element pomoči poročstva celo enak znesku, ki ga dejansko krije navedeno poročstvo.

[...]

- (d) Ali so bile pri določanju tržne premije poročstva, ki je bila uporabljena za izračun elementa pomoči ob primerjavi z dejansko plačano premijo, upoštevane posebne značilnosti poročstva in posojila [...] (glej podrobnosti iz točke 3.2(d)).“

- 7 V točki 4.2 tega obvestila je pojasnjeno:

„Pri posameznih poroštvih je gotovinski ekvivalent dotacije poročstva enak razliki med tržno ceno poročstva in dejansko plačano ceno.

Kadar na trgu niso predvidena poročstva za zadevno vrsto transakcije, ni na voljo tržne cene za poročstvo. V tem primeru je treba element pomoči izračunati na enak način kot ekvivalent dotacije ugodnega posojila, in sicer kot razliko med določeno tržno obrestno mero, ki bi veljala za podjetje brez poročstva, ter obrestno mero, pridobljeno z državnim poročstvom, potem ko se upoštevajo morebiti plačane premije. Kadar tržne obrestne mere ni na voljo in če želi država članica uporabiti referenčno obrestno mero kot približek, Komisija poudarja, da veljajo za izračun intenzivnosti pomoči posameznega poročstva pogoji, določeni v sporočilu o referenčnih obrestnih merah [...]. To pomeni, da je treba primerno pozornost nameniti dopolnitvi, ki jo je treba dodati osnovni obrestni meri, da bi tako upoštevali ustrezen obseg tveganja, povezanega s kritim poročstvom, prejemnikom poročstva (podjetje) in zagotovljenim zavarovanjem s premoženjem.“

Dejansko stanje in sporni sklep

- 8 Valencia CF je profesionalni nogometni klub s sedežem v Valencii v Španiji. Fundación Valencia (fundacija Valencia, v nadaljevanju: FV) je neprofitna fundacija, katere glavni cilj je ohranjati, razširjati in spodbujati športne, kulturne in družbene vidike kluba Valencia CF ter njeno razmerje s svojimi navijači.
- 9 Instituto Valenciano de Finanzas (institucija za finance Valencie, v nadaljevanju: IVF), ki je finančna institucija Generalitat Valenciana (Avtonomna skupnost Valencia, Španija), je 5. novembra 2009 fundaciji FV odobrila poročstvo za bančno posojilo v višini 75 milijonov EUR, ki ga je dodelila banka Bancaja, s katerim je pridobila 70,6 % delnic kluba Valencia CF (v nadaljevanju: ukrep 1).

- 10 Poroštvo je bilo izdano za kritje glavnice posojila v celoti, obresti in stroškov transakcije, zavarovane s poroštvom. Fundacija FV je morala v zameno IVF plačevati letno poroštveno premijo v višini 0,5 %. Slednja je v zavarovanje za poroštvo kot druga po vrsti prejela zastavne pravice na delnice kluba Valencia CF, ki jih je pridobila fundacija FV. Trajanje osnovnega posojila je bilo 6 let. Obrestna mera osnovnega posojila je bila najprej 6 % v prvem letu, nato pa seštevek enoletnega „Euro Interbank Offered Rate“ (Euribor) in pribitka v višini 3,5 % s 6-odstotno minimalno stopnjo. Dogovorjena je bila tudi 1-odstotna provizija za prevzete obveznosti. Časovni razpored je predvideval plačilo obresti z začetkom avgusta 2010 in odplačilo glavnice v dveh obrokih po 37,5 milijona EUR, in sicer 26. avgusta 2014 in 26. avgusta 2015. Predvideno je bilo, da se bo posojilo s poroštvom (glavnica in obresti) odplačalo s prodajo delnic kluba Valencia CF, ki jih je pridobila fundacija FV.
- 11 IVF je 10. novembra 2010 povečala svoje poroštvo fundaciji FV za 6 milijonov EUR, da bi se povečal znesek posojila, ki ga je banka Bancaja že dodelila, in s katerim naj bi se poplačali zapadli glavnica, obresti in stroški, ki so izhajali iz neplačanih obresti posojila s poroštvom na dan 26. avgusta 2010 (v nadaljevanju: ukrep 4).
- 12 Potem ko je bila Komisija obveščena o obstoju domnevnih državnih pomoči, ki jih je avtonomna skupnost Valencia odobrila v obliki poroštev za bančna posojila klubom Elche Club de Fútbol SAD, Hércules Club de Fútbol SAD ter Valencia CF, je Kraljevino Španijo 8. aprila 2013 pozvala k predložitvi pripomb v zvezi s temi informacijami. Ta je odgovorila 27. maja in 3. junija 2013.
- 13 Komisija je z dopisom z dne 18. decembra 2013 to državo članico obvestila o svoji odločitvi, da začne formalni postopek preiskave iz člena 108(2) PDEU, s katerim je zainteresirane stranke pozvala, naj predložijo svoje pripombe, in zlasti v točkah od 27 do 29 in 51 obrazložitve tega sklepa pojasnila:
  - „(27) V obravnavani zadevi Komisija ne ve kakšna je referenčna vrednost ustrezne poroštvene premije, ki bi jo bilo mogoče na finančnem trgu ponuditi za poroštva, podobna poroštvom, ki jih je odobrila IVF. Vendar se zdi, da letna poroštvena premija v višini 0,5 % za nakup delnic kluba Valencia CF na prvi pogled ne odraža tveganja neplačila posojil, zavarovanih s poroštvom, saj se zdi, da je bil klub Valencia CF na dan dodelitve zadevnih poroštev v težavah. [...]
  - (28) Komisija opozarja tudi na to, da poleg tega, da so bila dodeljena podjetjem, ki so očitno v težavah, poroštva pokrivajo 100 % zajamčenih zneskov. To kaže na to, da udeleženci na trgu niso pripravljene prevzeti tveganja insolventnosti upravičencev. Zato Komisija dvomi, da lahko upravičenci pridobijo zadevna poroštva po tej ceni in pod temi tržnimi pogoji. Poleg tega Komisija dvomi, da je finančna institucija brez državnega poroštva pripravljena upravičencem dodeliti kakršno koli posojilo.
  - (29) Tako Komisija, ob upoštevanju navedenega, v tej fazi meni, da so poroštva, ki jih je država zagotovila v letih 2008, 2010 in 2011, subjektom, ki so prejeli posojila, dodelila prednost. [...]

[...]

  - (51) Komisija dvomi, da je IVF zadevna poroštva zagotovila v skladu s tržnimi merili, zlasti po preučitvi finančnega položaja in možnosti preživetja subjektov, ki so na koncu prejeli posojila. [...]

- 14 Iz točk od 2 do 5 obrazložitve spornega sklepa je razvidno, da je Komisija med formalnim postopkom preiskave, na eni strani, v letih od 2013 do 2016 prejela pripombe, informacije, dodatne informacije in dodatna pojasnila, zlasti od Kraljevine Španije, IVF, FV in kluba Valencia CF, in na drugi strani, da so se 29. januarja 2015 službe Komisije, španski organi, predstavniki IVF in predstavniki kluba Valencia CF srečali v Bruslju.
- 15 Komisija je v spornem sklepu med drugim ugotovila, da ukrepa 1 in 4 pomenita nezakonito in z notranjim trgom nezdružljivo pomoč v višini 19.193.000 EUR oziroma 1.188.000 EUR, ter Kraljevini Španiji odredila, naj takoj in učinkovito izterja navedeno pomoč.
- 16 V oddelku 7.1 tega sklepa, naslovljenem „Obstoj državne pomoči“, je Komisija med drugim navedla:

„[...]

(77) [...] klub Valencia CF [je bil] že od junija 2007 in v času, ko sta bila dodeljena ukrepa 1 in 4, v težavah v smislu točke 11 smernic za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2004 [...].

[...]

(80) Komisija hkrati ugotavlja, da klub[...] Valencia CF [...] v letih pred dodelitvijo ukrepov ni [bil] v izredno težkem položaju v smislu točke 2.2 in točke 4.1(a) [o]bvestila o poroštvih [...].

[...]

(82) [...] Na podlagi navedenega Komisija meni, da je bil klub Valencia CF v času dodelitve ukrepov 1 in 4 v težavah.

(83) Komisija torej meni, da se zaradi dejstva, da so bili zadevni trije klubi v času pred izvedbo ukrepov v finančnih težavah, lahko šteje, da je bila njihova bonitetna ocena v kategoriji CCC [...].

[...]

(85) V zvezi z elementom pomoči v ukrepih, ki vsi vključujejo državna poroštva, Komisija upošteva oddelka 2.2 in 3.2 [o]bvestila o poroštvih [...]. [To obvestilo] določa, da je izpolnjevanje nekaterih pogojev (na primer, da posojiljemalec ni v finančnih težavah in da poroštvo ne zajema več kot 80 % neodplačanega posojila ali druge finančne obveznosti) lahko za Komisijo zadosten razlog, da izključi obstoj državne pomoči. Toda kadar posojiljemalec ne plača cene prevzema tveganja za poroštvo, to zanj pomeni prednost. Poleg tega finančne institucije posojiljemalcu, ki je podjetje v finančnih težavah, pod nobenimi pogoji ne bi bile pripravljene dati posojila brez državnega poroštva.

(86) Glede na to se Komisija ne strinja z argumentom Španije, da so pogoji iz [o]bvestila o poroštvih [...]. Komisija je na podlagi teh meril v zadevnem primeru ugotovila naslednje:

(a) Klub[...] Valencia CF [je bil] v času dodelitve ukrepov 1 [...] in 4 v finančnih težavah (glej uvodne izjave 70 do 82).

[...]

(c) Glede na težave [kluba] Valencia CF [...] ter zlasti [njegovo] visoko razmerje med dolžniškim in lastniškim kapitalom ali dejstvo, da [je imel] v času zadevnih ukrepov negativen lastniški kapital, se ne more šteti, da so letne poroštvne premije v višini 0,5–1 %, zaračunane za zadevna poroštva, izražale tveganje neplačila za posojila s poroštvom.

(87) Na podlagi navedenega Komisija ugotavlja, da ukrep[a] 1 [...] in 4 ne izpolnjuje[ta] pogojev iz obvestila o poroštvih [...], ter zato meni, da upravičenci ukrepov na trgu ne bi prejeli pod enakimi pogoji in da so jim torej ti ukrepi zagotovili neupravičeno prednost.

[...]“

17 V oddelku 7.2 navedenega sklepa, naslovljenem „Količinska opredelitev zneska pomoči“, je Komisija v točki 93 obrazložitve med drugim ugotovila:

„V skladu z oddelkom 4.2 obvestila o poroštvih [...] Komisija meni, da je za vsako poroštvo znesek pomoči enak subvencijskemu elementu poroštva, tj. znesku, ki izhaja iz razlike med obrestno mero posojila, ki je bila dejansko uporabljena zaradi državnega poroštva, skupaj s provizijo za poroštvo na eni strani in obrestno mero, ki bi se uporabila za posojilo brez državnega poroštva na drugi strani. Komisija ugotavlja, da zaradi omejenega števila opaženih podobnih transakcij na trgu tako referenčno merilo ne bi zagotovilo smiselne primerjave. Zato je Komisija uporabila ustrezno referenčno obrestno mero [...], ki je 1000 bazičnih točk glede na težave zadevnih treh nogometnih klubov in zelo nizko vrednost vrednostnih papirjev posojila plus 124-149 bazičnih točk kot izhodiščne obrestne mere za Španijo v času ukrepov pomoči. Dejansko so bila vsa tri posojila listinjena z zastavitvijo delnic, pridobljenih v klubih. Toda klubi so bili v težavah, kar pomeni, da so izvajali dejavnosti, ki so povzročale izgube, in niso imeli pripravljenih verodostojnih načrtov za sposobnost preživetja, v katerih bi prikazali, da bodo te dejavnosti delničarjem začele prinašati dobiček. Zato so bile izgube teh klubov zajete v vrednost delnic posameznih klubov, tako da je bila vrednost teh delnic kot zavarovanje posojila skoraj nič. Na podlagi izračunov Komisije bi bil znesek pomoči v obravnavanih ukrepih 20,381 milijona EUR v primeru kluba Valencia CF (19,193 milijona EUR za ukrep 1 plus 1,188 milijona EUR za ukrep 4), [...]. Komisija je zneske izračunala na naslednji način:

(a) Za ukrep 1: uporabljena 6,5-odstotna obrestna mera se odšteje od veljavne 11,45-odstotne tržne obrestne mere, tj. 1000 bazičnih točk za klub Valencia CF plus 145 bazičnih točk kot izhodiščna obrestna mera za Španijo novembra 2009 [...]. Rezultat se pomnoži z zneskom posojila (75 milijonov EUR) in z dejanskim trajanjem posojila (5,17 leta). Končni rezultat je 19,193 milijona EUR.

[...]

(d) Za ukrep 4: uporabljena 6,5-odstotna obrestna mera se odšteje od veljavne 11,45-odstotne tržne obrestne mere, tj. 1000 bazičnih točk za klub Valencia CF plus 145 bazičnih točk kot izhodiščna obrestna mera za Španijo novembra 2010 [...]. Rezultat se pomnoži z zneskom posojila (6 milijonov EUR) in s preostankom dejanskega trajanja posojila (4 leta). Končni rezultat je 1,188 milijona EUR.“

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 18 Klub Valencia CF je s tožbo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil 20. oktobra 2016, predlagal razglasitev ničnosti spornega sklepa.
- 19 Klub Valencia CF je v utemeljitev te tožbe navedel osem tožbenih razlogov, od katerih se prvi in tretji nanašata na očitne napake pri presoji pri opredelitvi prednosti oziroma pri izračunu zneska pomoči.
- 20 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo ugodilo prvemu in tretjemu tožbenemu razlogu in zato razglasilo ničnost spornega sklepa v delu, v katerem se je nanašal na ukrepa 1 in 4.

Predlogi strank

- 21 Komisija Sodišču predlaga, naj:
  - razveljavi izpodbijano sodbo v delu, ki se nanaša na ukrep 1;
  - zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču in
  - pridrži odločitev o stroških.
- 22 Klub Valencia CF in Kraljevina Španija Sodišču predlagata, naj pritožbo zavrne in Komisiji naloži plačilo stroškov.

Pritožba

- 23 Komisija v utemeljitev svoje pritožbe navaja en sam pritožbeni razlog, ki se nanaša na napačno razlago, v točkah od 124 do 138 izpodbijane sodbe, pojma „gospodarska prednost“ v smislu člena 107(1) PDEU, ki izhaja najprej iz napačnih razlag spornega sklepa in obvestila o poroštvih, nato iz neupoštevanja omejitev njenega dokaznega bremena in njene dolžnosti skrbnega ravnanja ter, nazadnje, iz izkrivljanja dejstev.
- 24 Klub Valencia CF izpodbija zlasti dopustnost te pritožbe.

Dopustnost

Trditve strank

- 25 Klub Valencia CF trdi, prvič, da Komisija – razen splošnega sklicevanja na točke od 124 do 138 izpodbijane sodbe – ni z zahtevano natančnostjo opredelila točk navedene sodbe, ki jih izpodbija.
- 26 Drugič, klub Valencia CF trdi, da Komisija zgolj ponavlja svoje tožbene razloge in trditve, ki jih je že predstavila pred Splošnim sodiščem v zvezi z obveznostjo obrazložitve, h kateri naj bi bila zavezana, in želi le doseči ponovno preučitev tožbe s tem, da predlaga, da se dejstva ponovno presojujejo.

- 27 Tretjič, klub Valencia CF trdi, da obvestilo o poroštvih ni instrument pozitivne zakonodaje Unije, tako da njegove morebitne kršitve ni mogoče opredeliti kot „pravno vprašanje“ v smislu člena 58 Statuta Sodišča Evropske unije, ki bi ga lahko Sodišče analiziralo v okviru pritožbe.
- 28 Komisija izpodbija te trditve.

Presoja Sodišča

- 29 Iz člena 256 PDEU, člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije ter člena 168(1)(d) in člena 169 Poslovnika Sodišča je razvidno, da je treba v pritožbi natančno navesti grajane dele sodbe ali sklepa, katerega razveljavitev se predlaga, ter pravne trditve, s katerimi se ta predlog specifično utemeljuje. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pritožba, v kateri so samo ponovljeni tožbeni razlogi in trditve, ki so bili že predloženi Splošnemu sodišču, te zahteve ne izpolnjuje. Taka pritožba namreč dejansko pomeni predlog za ponovni preizkus tožbe, ki je bila vložena pri Splošnem sodišču, za kar pa Sodišče ni pristojno (sodba z dne 24. marca 2022, Hermann Albers/Komisija, C-656/20 P, neobjavljena, EU:C:2022:222, točka 35 in navedena sodna praksa).
- 30 Prvič, v obravnavanem primeru je Komisija v nasprotju s tem, kar trdi klub Valencia CF, natančno navedla grajane elemente izpodbijane sodbe in pravne trditve, ki specifično utemeljujejo njen predlog za razveljavitev te sodbe.
- 31 Drugič, ta institucija se prav tako ne omejuje na ponovitev tožbenih razlogov in trditev, ki so bili že predstavljeni pred Splošnim sodiščem, ampak izrecno izpodbija to, kako je Splošno sodišče razlagalo ali uporabilo pravo Unije.
- 32 V zvezi s tem je treba spomniti, da kadar pritožnik izpodbija to, kako je Splošno sodišče razlagalo ali uporabilo pravo Unije, se pravna vprašanja, obravnavana na prvi stopnji, lahko ponovno obravnavajo v pritožbenem postopku. Če namreč pritožnik pritožbe v tem smislu ne bi mogel utemeljiti z razlogi in trditvami, ki jih je že navedel pred Splošnim sodiščem, bi pritožbeni postopek deloma izgubil svoj smisel (sodba z dne 24. marca 2022, Hermann Albers/Komisija, C-656/20 P, neobjavljena, EU:C:2022:222, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 33 Tretjič, v nasprotju s tem, kar trdi klub Valencia CF, se lahko zaradi vprašanja, ali je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je preverilo, ali je Komisija ravnala v skladu z obvestilom o poroštvih, sprožijo vprašanja glede prava v smislu člena 58 Statuta Sodišča Evropske unije, ki jih Sodišče tako lahko analizira v okviru pritožbe.
- 34 V skladu z ustaljeno sodno prakso namreč preizkus, ki ga mora Komisija opraviti pri uporabi načela zasebnega vlagatelja, zahteva zapleteno gospodarsko presojo (sodba z dne 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 116 in navedena sodna praksa), v okviru katere ima ta institucija široko polje proste presoje (glej v tem smislu sodbo z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 35 V skladu z ustaljeno sodno prakso se Komisija s tem, da sprejme pravila ravnanja, in s tem, da z njihovo objavo razglasi, da jih bo v prihodnje uporabljala v primerih, na katere se nanašajo, sama omeji pri izvrševanju te diskrecijske pravice in od teh pravil načeloma ne sme odstopiti, saj bi sicer lahko bila sankcionirana zaradi kršitve splošnih pravnih načel, kot sta enako obravnavanje ali varstvo legitimnih pričakovanj (sodbi z dne 2. decembra 2010, Holland Malt/Komisija,

C-464/09 P, EU:C:2010:733, točka 46, in z dne 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland in drugi/Komisija, C-817/18 P, EU:C:2020:637, točka 100 in navedena sodna praksa).

- 36 Zato je Komisija na področju državnih pomoči vezana na okvire, ki jih sprejme, če ti ne odstopajo od pravil iz Pogodbe o delovanju Evropske unije in če njihova uporaba ne krši splošnih pravnih načel, kot je enako obravnavanje (sodba z dne 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland in drugi/Komisija, C-817/18 P, EU:C:2020:637, točka 101 in navedena sodna praksa).
- 37 Kot je razvidno zlasti iz točk 3.1 in 4.1 obvestila o poroštvih, to obvestilo vsebuje pravila ravnanja, ki jih je Komisija razglasila zlasti v zvezi z izvajanjem svoje diskrecijske pravice pri izvedbi zapletenih gospodarskih presoj na podlagi načela zasebnega vlagatelja.
- 38 Iz tega izhaja, da je pritožba v celoti dopustna.

Utemeljenost

Trditve strank

- 39 Prvič, Komisija trdi, da je Splošno sodišče napačno razlagalo sporni sklep, ko je v točki 138 izpodbijane sodbe navedlo, da je ta institucija menila, da za zadevno poroštveno premijo ne obstaja tržna cena. V točki 93(a) obrazložitve spornega sklepa naj bi namreč navedla veljavno tržno obrestno mero, ki naj bi jo določila na vrednost 11,45 %, potem ko je najprej analizirala položaj kluba Valencia CF na datum odobritve poroštva, nato pa menila, da bo klubu dodeljena bonitetna ocena v kategoriji CCC, in nazadnje analizirala značilnosti zadevnega poroštva.
- 40 V zvezi s tem naj bi se napačna razlaga spornega sklepa s strani Splošnega sodišča v bistvu opirala na presojo, ki jo je slednje navedlo v točkah od 124 do 130 izpodbijane sodbe.
- 41 Natančneje, Splošno sodišče naj v točki 124 izpodbijane sodbe, pri razlagi točke 85 obrazložitve spornega sklepa, ne bi upoštevalo dejstva, da naj bi Komisija predvsem izpodbijala ceno, po kateri je bilo pridobljeno poroštvo, ne pa možnost pridobitve poroštva ali posojila na trgu, kar naj bi potrjevalo poznejše razlogovanje, ki naj bi temeljilo na nezadostnosti plačane cene. Splošno sodišče naj bi v točki 125 izpodbijane sodbe glede na vsebino točke 93(a) obrazložitve spornega sklepa napačno ugotovilo, da Komisija ni navedla tržne cene za oceno zadevne premije.
- 42 Splošno sodišče naj bi v točki 126 izpodbijane sodbe na eni strani izvedlo odbitke na podlagi svoje napačne presoje v točkah 124 in 125 te sodbe, v skladu s katero Komisija ni poiskala tržne cene za primerjavo zadevne premije. Na drugi strani naj bi napačno trdilo, da Komisija ni preučila vseh upoštevnihi značilnosti poroštva in osnovnega posojila, zlasti obstoja zavarovanj, ki jih je dal posojilojemalec. Komisija naj bi se namreč pri določitvi tržne cene poroštva v točki 93 obrazložitve spornega sklepa oprla na te značilnosti in zavarovanja.
- 43 Drugič, Komisija trdi, da je Splošno sodišče napačno razlagalo obvestilo o poroštvih. Namreč, Splošno sodišče naj bi s tem, ko je v točkah od 132 do 134 izpodbijane sodbe menilo, da je Komisija domnevala, da nobena finančna institucija ne bi mogla jamčiti za podjetje v težavah, da v obvestilu o poroštvih ni določena nobena tovrstna splošna domneva ter da je zato Komisija napačno

uporabila to obvestilo in ni izpolnila obveznosti opraviti globalno presojo ob upoštevanju vseh upoštevnihi dokazov v tej zadevi, na podlagi katerih bi lahko odločila, ali tožeča stranka takšnih olajšav očitno ne bi prejela od zasebnega vlagatelja, pri svoji presoji storilo naslednje napake:

- napačno naj bi domnevalo, da je Komisija izključila obstoj tržne cene za poroštvo, kakršno je obravnavano v tem primeru;
  - napačno naj bi štelo, da je uporaba referenčne obrestne mere primerljiva z domnevo, čeprav naj bi Komisija podrobno pojasnila, da je bila uporaba teh obrestnih mer sestavni del celovite obravnave, namenjene določitvi tržne cene poroštva;
  - napačno naj bi razložilo obvestilo o poroštvihi, kot da je to obvestilo določalo strogo hierarhijo tržnih in referenčnih metod, čeprav to obvestilo ne določa takšne hierarhije in je namen teh dveh metod določitve tržne cene poroštva, temeljile pa naj bi na tržnih podatkih;
  - napačno naj bi presodilo, da uporaba referenčne obrestne mere pomeni neizpolnitev obveznosti Komisije opraviti globalno presojo, ob upoštevanju vseh upoštevnihi dokazov v obravnavani zadevi, na podlagi katerih bi lahko ugotovila, ali klub Valencia CF ni prejel primerljivih olajšav od zasebnega vlagatelja, saj naj bi se ta referenčna obrestna mera uporabljala v povezavi s podrobno analizo položaja upravičenega podjetja in značilnostjo poroštva ter osnovnega posojila, to je analizo, ki naj bi jo Splošno sodišče poleg tega navedlo v točkah od 62 do 105 izpodbijane sodbe, in
  - z analizo, opravljeno v točkah od 132 do 134 izpodbijane sodbe, naj bi samo kršilo zahteve v zvezi z globalno presojo, ki izhaja iz sodne prakse, ker naj bi pripisalo odločilen pomen raziskavam povsem hipotetičnih in zelo malo verjetnih transakcij, katerih upoštevnost naj ne bi bila očitna v položaju, v katerem naj bi globalna presoja Komisije na podlagi objektivnih ključnih elementov jasno dokazovala, da zadevno poroštvo ni bilo dano po tržni ceni.
- 44 Komisija vsekakor trdi, da je pri izračunu referenčne obrestne mere v skladu s točko 4.2 obvestila o poroštvihi določila tržno ceno zadevne operacije financiranja. Prav tako naj bi opravila globalno presojo prednosti, pri čemer je upoštevala položaj kluba Valencia CF na datum dodelitve poroštva in njegove bonitetne ocene v kategoriji CCC ter značilnosti zadevnega poroštva.
- 45 Tretjič, Komisija meni, da ji je Splošno sodišče naložilo prevelike obveznosti skrbnosti in dokaznega bremena, ko je v točkah od 131 do 138 izpodbijane sodbe menilo, da Komisija ni zadostno preučila, ali obstaja ustrezno primerljiva poroštvena premija, ponujena na finančnih trgih, da je domnevala, da nobena finančna institucija ne bi jamčila za podjetje v težavah, in da je domnevala, da naj za podobno posojilo brez poroštva ne bi obstajala tržna cena. Natančneje, Splošno sodišče naj bi v točki 137 izpodbijane sodbe napačno ugotovilo, da je bila Komisija zavezana k temu, da od zadevne države članice ali drugih virov zahteva informacije o obstoju posojil, podobnih posojilu iz sporne transakcije.
- 46 Komisija navaja, da je v točkah od 27 do 29, 50 in 51 obrazložitve sklepa o začetku postopka poudarila, da je bil klub Valencia CF podjetje v težavah, da je bilo iz več parametrov razvidno, da premija, plačana za poroštvo, ni bila v skladu s tržno ceno, in da nič ni kazalo na to, da bi na trgu obstajale podobne transakcije. Tako naj bi izrazila svoje dvome glede obstoja podobnih jamstev na finančnem trgu, ki bi se lahko uporabila kot referenčna vrednost, in navedla, da se je zdelo, da gospodarski subjekti na trgu niso pripravljeni prevzeti tveganja insolventnosti upravičencev.

V tem sklepu naj bi Kraljevino Španijo in zainteresirane strani tudi pozvala, naj v zvezi s tem predložijo pripombe, in to državo članico pozvala, naj ji predloži vse informacije, ki so upoštevne za oceno pomoči.

- 47 Fundacija FV pa naj bi v svojih stališčih navedla, da ne ve, ali na trgu obstajajo podobna primerljiva poroštva, ki se lahko uporabijo kot merilo za poroštveno premijo.
- 48 Ker je torej Komisija v sklepu o začetku postopka predstavila razlogovanje, ki temelji na težavah kluba Valencia CF in značilnostih zadevnega poroštva, in ker nič ne kaže na to, da obstajajo podobne transakcije na trgu, kar naj bi potrdile zainteresirane stranke, naj bi zadostila dokaznemu bremenu, ki ga nosi. Njena dolžnost skrbnega ravnanja naj ne bi pomenila, da mora raziskati elemente, katerih obstoj ni verjeten oziroma je povsem hipotetičen. Poziv v sklepu o začetku postopka naj bi zadostoval za to, da bi jo država članica in zainteresirane stranke seznanile s podobnimi transakcijami, če obstajajo.
- 49 Po mnenju Komisije mora načeloma država članica, ki trdi, da je ravnala kot zasebni vlagatelj, preučiti, ali so obstajale podobne transakcije na trgu. Javni organi in upravičenec naj bi bili v boljšem položaju kot Komisija, da preverijo, ali obstajajo enakovredne transakcije. Poleg tega Komisije ni mogoče pozvati k predložitvi negativnih dokazov. Z izpodbijano sodbo naj bi bilo tako porušeno občutljivo ravnotežje, ki izhaja iz formalnega postopka preiskave in ki naj bi pogojevalo njeno vzdržnost.
- 50 Izpodbijana sodba naj bi bila poleg tega v nasprotju s sodno prakso, ki izhaja zlasti iz sodbe z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 60), v skladu s katero Komisiji ni mogoče očitati, da ni upoštevala morebitnih dejanskih ali pravnih elementov, ki bi ji lahko bili predloženi v upravnem postopku, vendar ji niso bili, ker ta institucija ni zavezana po uradni dolžnosti in na podlagi domneve ugotavljati, kateri podatki bi ji lahko bili predloženi. Lahko bi se namreč oprla na skladno celoto dejavnikov, ki se zdijo zanesljivi, in bi imela pri zapleteni presoji normalne ravni poroštva diskrecijsko pravico na podlagi informacij, ki so jih predložile zainteresirane stranke.
- 51 Komisija trdi, da je Sodišče med drugim v sodbi z dne 26. marca 2020, Larko/Komisija (C-244/18 P, EU:C:2020:238), priznalo, da je bil znesek pomoči v poroštvu, ki je bilo obravnavano v zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, določen na podlagi presoje težav podjetja, ne da bi bila uporabljena zahteva v zvezi s konkretnimi tržnimi podatki.
- 52 Bolj na splošno, Komisija glede dokazovanja obstoja pomoči meni, da je dolžna uporabiti svoja posebna preiskovalna pooblastila le takrat, kadar nima na voljo dovolj elementov, da bi dokazala, da pomoč obstaja, kadar ve, da obstaja pomemben element, ki ga nima na voljo in ki lahko vpliva na njeno presojo obstoja pomoči, ali kadar je razumno predpostavljati, da podatki, ki so ji na voljo, niso popolni. Vendar v obravnavani zadevi ne gre za nobeno od teh okoliščin. Natančneje, v nasprotju s tem, kar naj bi Splošno sodišče navedlo v točki 136 izpodbijane sodbe, Komisija ni imela nobenega razloga za domnevo, da so bile informacije, s katerimi razpolaga, nepopolne, in je lahko menila, da ima na voljo vse potrebne upoštevne elemente.
- 53 Četrtrič, Komisija meni, da je Splošno sodišče izkrivilo dejstva s tem, da je v točki 137 izpodbijane sodbe navedlo, da se je njena preiskava v zvezi s tržnimi pogoji in obstojem transakcij, podobnih posojilu s poroštvom, omejila na dvome, izražene v sklepu o začetku postopka, in da Komisija ni navedla nobenega drugega elementa, pridobljenega med upravnim postopkom, ki bi podprl njene ugotovitve o nezadostnosti primerljivih transakcij. Ker je fundacija FV v svojih stališčih glede

sklepa o začetku postopka obravnavala vprašanje podobnih poroštev na trgu, naj bi namreč Komisija svoje ugotovitve o neobstoju podobne transakcije na trgu oprla tudi na upoštevne informacije, ki jih je predložil upravičenec.

54 Klub Valencia CF in Kraljevina Španija izpodbijata to trditev.

Presoja Sodišča

- 55 Na prvem mestu, v zvezi z izkrivljanjem dejstev, ki naj bi ga domnevno storilo Splošno sodišče v točki 137 izpodbijane sodbe in ki ga je treba preučiti najprej, je treba opozoriti, da kadar pritožnik trdi, da je Splošno sodišče izkrivilo dokaze, mora v skladu s členom 256 PDEU, členom 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije in členom 168(1)(d) Poslovnika Sodišča natančno navesti dokaze, ki naj bi jih to sodišče izkrivilo, in dokazati napake pri analizi, ki so po njegovem mnenju povzročile, da je Splošno sodišče izkrivilo dokaze. Poleg tega mora biti v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča izkrivljanje očitno razvidno iz listin v spisu, ne da bi bilo treba na novo presojati dejstva in dokaze (sodba z dne 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 94 in navedena sodna praksa).
- 56 V zvezi s tem zadostuje ugotovitev, da Komisija sicer trdi, da je svoje ugotovitve v zvezi z neobstojem podobne transakcije na trgu oprla tudi na upoštevne informacije, ki jih je predložil upravičenec, vendar te trditve ne utemeljuje z nobenim posebnim sklicevanjem na takšno upoštevanje v spornem sklepu.
- 57 V vsakem primeru, kot poudarja Komisija, se je fundacija FV zgolj omejila na trditev, da ni vedela, ali na trgu obstajajo podobna poroštva, pri čemer se ta trditev nanaša na „ustrezno primerljivo poroštveno premijo na finančnih trgih“, in ne na obstoj „tržne cene podobnega posojila brez poroštva“, ki je edino navedeno v točki 137 izpodbijane sodbe.
- 58 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da je iz točke 137 izpodbijane sodbe razvidno izkrivljanje, ki naj bi očitno izhajalo iz listin v spisu.
- 59 Na drugem mestu, v zvezi z domnevno napačno razlago točk 85 in 93 obrazložitve spornega sklepa, v točkah od 124 do 126 in 138 izpodbijane sodbe, zadošča navesti, da ta temelji na napačnem razumevanju izpodbijane sodbe.
- 60 Iz razlogovanja Splošnega sodišča v točkah od 124 do 137 zadevne sodbe je namreč nedvoumno razvidno, da se trditev iz točke 138 navedene sodbe, da je Komisija ugotovila, „da za podobno posojilo brez poroštva ne obstaja tržna cena“, nanaša izključno na ugotovitev Komisije v točki 93 obrazložitve spornega sklepa, da „omejen[o] števil[o] [...] podobnih transakcij na trgu [...] ne bi zagotovilo smiselne primerjave[...]“ med „obrestno mero posojila, ki je bila dejansko uporabljena zaradi državnega poroštva, skupaj s provizijo za poroštvo na eni strani in obrestno mero, ki bi se uporabila za posojilo brez državnega poroštva na drugi strani“, in ne na nadaljnje razlogovanje iz točke 93 obrazložitve, kjer je „Komisija uporabila ustrezno referenčno obrestno mero“, da bi določila tržno ceno za zadevno poroštveno premijo.
- 61 Na tretjem mestu, glede domnevno napačne razlage obvestila o poroštvih, ki jo je podalo Splošno sodišče, je treba ugotoviti, prvič, da trditev, da naj bi Splošno sodišče napačno predpostavljalo, da je Komisija izključila obstoj tržne cene za poroštvo, kakršno je obravnavano v tej zadevi, izhaja iz istega napačnega razumevanja izpodbijane sodbe, navedenega v prejšnji točki.

- 62 Drugič, prav tako iz napačnega razumevanja izpodbijane sodbe izhaja očitek Splošnemu sodišču, da je napačno menilo, da je uporaba referenčnih obrestnih mer primerljiva z domnevo. Kot je namreč razvidno iz točk od 132 do 134 izpodbijane sodbe, Splošno sodišče ni menilo, da bi bila uporaba referenčnih obrestnih mer primerljiva z domnevo, poudarilo pa je, da je Komisija v nasprotju z obvestilom o poroštvi domnevala, da nobena finančna institucija ne bi jamčila za podjetje v težavah.
- 63 Poleg tega je v točkah od 135 do 137 izpodbijane sodbe menilo, da ni pravno zadostno dokazana trditev Komisije, da „zaradi omejenega števila [...] podobnih transakcij na trgu“ ni bila mogoča smiselna primerjava med, na eni strani, obrestno mero posojila, ki je bila dejansko uporabljena zaradi državnega poroštva, skupaj s provizijo za poroštvo, in na drugi strani, obrestno mero, ki bi se uporabila za posojilo brez državnega poroštva. Splošno sodišče se je tako v točki 130 izpodbijane sodbe zgolj seznanilo s tem, da je Komisija uporabila referenčne obrestne mere, ne da bi to kakor koli opredelilo kot „domnevo“.
- 64 Tretjič, v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, obvestilo o poroštvi določa hierarhijo metod, ki jih je treba uporabiti za ugotavljanje in količinsko opredelitev elementa pomoči ukrepa.
- 65 Najprej, kot je navedel generalni pravobranilec v točkah od 48 do 55 sklepnih predlogov, točka 3.2(d) tega obvestila v prvem odstavku določa, da mora Komisija preveriti, ali se „prevzem tveganja“ „poplača z ustrezno premijo na znesek poroštva“, glede na to, da kadar „je plačana cena za poroštvo vsaj tako visoka, da ustreza primerljivi poroštveni premiji, ki jo je mogoče najti na finančnih trgih, poroštvo ne zajema pomoči“.
- 66 Dalje, v skladu z drugim odstavkom te točke 3.2(d) le tedaj, „[č]e na finančnih trgih ni mogoče najti ustrezno primerljive poroštvene premije“, se „skupni stroški financiranja posojila s poroštvom, skupaj z obrestmi posojila in poroštveno premijo, primerjajo s tržno ceno podobnega posojila brez poroštva“.
- 67 Iz tega sledi, da je treba prvo metodo, navedeno v točki 65 te sodbe, preveriti najprej, in če na finančnih trgih ni ustrezno primerljive poroštvene premije, bo treba uporabiti drugo metodo, navedeno v prejšnji točki te sodbe. To hierarhijo metod za ugotavljanje elementa pomoči ukrepa potrjuje točka 4.2 obvestila o poroštvi, v kateri je v prvem odstavku potrjeno, da je „[p]ri posameznih poroštvi [...] gotovinski ekvivalent dotacije poroštva enak razliki med tržno ceno poroštva in dejansko plačano ceno“, v njenem drugem odstavku pa je pojasnjeno, da je le v primerih, kadar na trgu niso predvidena poroštva za zadevno vrsto transakcije, in torej ne obstaja tržna cena poroštva, treba uporabiti drugo metodo za količinsko opredelitev elementa pomoči.
- 68 Ta metoda kot element primerjave v skladu z drugim odstavkom točke 3.2(d) tega obvestila uporablja „tržno ceno podobnega posojila brez poroštva“ in v skladu z enakovrednim besedilom drugega odstavka točke 4.2 navedenega obvestila „tržno obrestno mero, ki bi veljala za podjetje brez poroštva“.
- 69 Nazadnje, iz drugega odstavka točke 4.2 obvestila o poroštvi izhaja, da le „[k]adar tržne obrestne mere ni na voljo in če želi država članica uporabiti referenčno obrestno mero“, lahko Komisija uporabi zadnje navedeno metodo, ki temelji na „referenčni obrestni meri“. Natančneje, uporaba zapovedujoče oblike „mora biti izračunana“ v drugem stavku drugega odstavka te točke kaže na to, da je Komisija določila svojo diskrecijsko pravico pri izbiri metode, uporabljene za

ugotavljanje in količinsko opredelitev elementa pomoči ukrepa, tako, da kadar ne more uporabiti prve metode, mora uporabiti drugo metodo, če obstaja tržna obrestna mera, in da zato lahko uporabi referenčno obrestno mero le, če tržna obrestna mera ne obstaja.

- 70 Četrtrič, iz napačnega razumevanja izpodbijane sodbe izhaja trditev, da je Splošno sodišče napačno presodilo, da uporaba referenčne obrestne mere sama po sebi pomeni, da Komisija ni izpolnila svoje obveznosti opraviti globalno presojo ob upoštevanju vseh upoštevnihi dokazov v obravnavani zadevi, na podlagi katerih bi lahko ugotovila, ali je klub Valencia CF prejel primerljive olajšave od zasebnega vlagatelja.
- 71 Iz točke 134 izpodbijane sodbe je namreč nedvoumno razvidno, da presoja Splošnega sodišča, v skladu s katero Komisija ni izpolnila te obveznosti, izhaja izključno iz ugotovitve Splošnega sodišča iz iste točke izpodbijane sodbe, da je „Komisija s tem, da je domnevala, da nobena finančna institucija ne bi jamčila za podjetje v težavah in da zato na trgu ni bila ponujena nobena ustrezno primerljiva poroštvena premija, kršila obvestilo o poroštvihi, ki jo zavezuje“. Na podlagi nobenega elementa iz te točke pa ni mogoče sklepati, da je Splošno sodišče s to trditvijo štelo, da naj bi uporaba referenčne obrestne mere kot takšne pomenila neizpolnitev navedene obveznosti.
- 72 Petič, ker se je Splošno sodišče z analizo, opravljeno v točkah od 132 do 134 izpodbijane sodbe, omejilo na preveritev, ali je Komisija svojo presojo opravila v skladu z zahtevami, ki si jih je sama naložila s sprejetjem obvestila o poroštvihi, ni mogoče sprejeti trditve te institucije, da naj bi Splošno sodišče samo kršilo zahteve v zvezi z zahtevano globalno presojo.
- 73 Na četrtem mestu, v zvezi z omejitvami dokaznega bremena in dolžnostjo skrbnega ravnanja Komisije, je treba opozoriti, da glede na cilj člena 107(1) PDEU, da se zagotovi neizkrivljena konkurenca tudi med javnimi in zasebnimi podjetji, pojem „pomoč“ v smislu te določbe ne zajema ukrepa, ki je bil v korist podjetja odobren iz sredstev države, če bi podjetje enako prednost lahko pridobilo v okoliščinah, ki ustrezajo običajnim tržnim pogojem. Presoja pogojev, v katerih je bila taka prednost dodeljena, se torej načeloma opravi z uporabo načela zasebnega vlagatelja (sodba z dne 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 105 in navedena sodna praksa).
- 74 Zato, kadar se lahko uporabi načelo zasebnega vlagatelja, je to med elementi, ki jih mora Komisija upoštevati za ugotovitev obstoja pomoči, in torej ne pomeni izjeme, ki se uporablja samo na zahtevo države članice, če je bilo ugotovljeno, da so izpolnjeni konstitutivni elementi pojma „državna pomoč“ iz člena 107(1) PDEU (sodba z dne 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 107 in navedena sodna praksa).
- 75 V tem primeru mora torej Komisija ob upoštevanju zlasti informacij, ki jih je predložila zadevna država članica, dokazati, da pogoji za uporabo načela zasebnega vlagatelja niso izpolnjeni, tako da zadevni državni poseg pomeni prednost v smislu člena 107(1) PDEU (sodba z dne 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 108 in navedena sodna praksa).
- 76 V tem okviru mora Komisija opraviti globalno presojo, pri čemer mora upoštevati vse upoštevne dokaze v tej zadevi, na podlagi katerih bo lahko odločila, ali upravičeno podjetje takšnih primerljivih olajšav očitno ne bi prejelo od takšnega zasebnega vlagatelja (sodba z dne 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 110 in navedena sodna praksa).

- 77 V zvezi s tem je treba za upošteveno šteti vsako informacijo, ki lahko nezanemarljivo vpliva na proces odločanja zasebnega vlagatelja, ki ga je treba šteti za običajno previdnega in skrbnega, ki je v najbolj podobnem položaju kot javni subjekt (sodba z dne 11. novembra 2021, *Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 112 in navedena sodna praksa).
- 78 Poleg tega je Komisija v interesu pravilne uporabe temeljnih pravil PDEU v zvezi z državnimi pomočmi dolžna skrbno in nepristransko voditi postopek preučitve izpodbijanih ukrepov, tako da ima za to pri sprejetju končnega sklepa na voljo najzanesljivejše in najpopolnejše podatke (sodba z dne 11. novembra 2021, *Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 114 in navedena sodna praksa).
- 79 Komisija namreč ne more domnevati, da je bila podjetju dana prednost, ki pomeni državno pomoč, le na podlagi negativne domneve, ki temelji na pomanjkanju informacij, ki bi omogočale nasproten sklep, če ni drugih elementov, ki bi pozitivno dokazovali obstoj take prednosti (sodba z dne 10. decembra 2020, *Comune di Milano/Komisija*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, točka 111 in navedena sodna praksa).
- 80 Zato mora Komisija, kadar se izkaže, da bi bilo mogoče uporabiti načelo zasebnega vlagatelja, zadevno državo članico pozvati, naj ji posreduje vse upoštevene podatke, na podlagi katerih bo lahko preverila, ali so izpolnjeni pogoji za uporabljivost in uporabo tega načela (sodba z dne 10. decembra 2020, *Comune di Milano/Komisija*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, točka 104 in navedena sodna praksa).
- 81 Poleg tega se mora Komisija, ker ni neposredno seznanjena z okoliščinami, v katerih je bila sprejeta odločitev o naložbi, pri uporabi navedenega načela v veliki meri opreti na objektivne in preverljive elemente, ki jih je predložila zadevna država članica (sodba z dne 10. decembra 2020, *Comune di Milano/Komisija*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, točka 112).
- 82 Tudi takrat, kadar se ta institucija sooča z državo članico, ki ji zaradi neizpolnjevanja obveznosti sodelovanja ni predložila podatkov, ki jih je od nje zahtevala, mora svoje odločbe utemeljiti z zanesljivimi in doslednimi elementi, ki zagotavljajo zadostno podlago za ugotovitev, da je bilo podjetje deležno prednosti, ki pomeni državno pomoč, in ki zato lahko utemeljijo njene ugotovitve (sodba z dne 26. marca 2020, *Larko/Komisija*, C-244/18 P, EU:C:2020:238, točka 69 in navedena sodna praksa).
- 83 Iz tega sledi, da je pri preučitvi obstoja in zakonitosti državne pomoči lahko potrebno, da Komisija glede na okoliščine primera preseže zgolj preučitev dejanskih in pravnih okoliščin, s katerimi je bila seznanjena (sodba z dne 2. septembra 2021, *Komisija/Tempus Energy in Tempus Energy Technology*, C-57/19 P, EU:C:2021:663, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 84 Iz te sodne prakse pa ni mogoče sklepati, da mora Komisija na lastno pobudo, in tudi če ni nobenega indica v tem smislu, poiskati vse informacije, ki bi bile lahko povezane z zadevo, o kateri odloča, tudi če bi bile takšne informacije javno dostopne (sodba z dne 2. septembra 2021, *Komisija/Tempus Energy in Tempus Energy Technology*, C-57/19 P, EU:C:2021:663, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 85 Zato mora sodišče Unije zakonitost sklepa na področju državnih pomoči presoditi glede na podatke, ki jih je Komisija imela na voljo, ko ga je sprejela, vključno s tistimi, ki so očitno upošteveni za presojo, ki jo je treba opraviti v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 75 in 76 te

sodbe, in ki bi jih lahko na svojo zahtevo pridobila med upravnim postopkom (sodba z dne 11. novembra 2021, Autostrada Wielkopolska/Komisija in Poljska, C-933/19 P, EU:C:2021:905, točka 118 in navedena sodna praksa).

- 86 V obravnavani zadevi je iz točk od 132 do 135 in 137 izpodbijane sodbe razvidno, da je Splošno sodišče na eni strani menilo, da si je Komisija s sprejetjem obvestila o poroštvih naložila obveznost, da preveri, ali obstaja „ustrezno primerljiva poroštvena premija, ponujena na finančnih trgih“, oziroma „tržna cena podobnega posojila brez poroštva“, pred uporabo referenčne obrestne mere. Na drugi strani je menilo, da ta institucija ni izpolnila te obveznosti, ker je ugotovitev glede neobstoja ustrezno primerljive poroštvene premije, ponujene na finančnih trgih, posledica nespoštovanja tega obvestila in ker neobstoj tržne cene podobnega posojila brez poroštva ni pravno zadostno dokazan.
- 87 V zvezi s tem je, prvič, iz ugotovitev v točkah od 64 do 68 te sodbe razvidno, da je Splošno sodišče pravilno presodilo, da si je Komisija s sprejetjem navedenega obvestila naložila obveznost, da pred uporabo referenčne obrestne mere preveri, ali „obstaja“ ustrezno primerljiva poroštvena premija, ponujena na finančnih trgih, in če te ni, ali „obstaja“ tržna cena podobnega posojila brez poroštva.
- 88 Drugič, kot je poudarilo Splošno sodišče zlasti v točkah od 124 do 126 izpodbijane sodbe, noben element iz spornega sklepa ne nakazuje, da bi Komisija preverila, ali obstaja ustrezno primerljiva poroštvena premija, ponujena na finančnih trgih. V točki 86(c) obrazložitve tega sklepa je namreč zgolj izključila, da so „[g]lede na težave klub[a] Valencia CF [...] letne poroštvene premije v višini 0,5–1 %, zaračunane za zadevna poroštva, izražale tveganje neplačila za posojila s poroštvom“. Poleg tega je Komisija v oddelku 7.2 spornega sklepa, ki se nanaša na količinsko opredelitev zneska pomoči, v točki 93 obrazložitve začela svojo preučitev neposredno z drugo fazo, ki zajema preverjanje, ali obstaja tržna cena podobnega posojila brez poroštva.
- 89 Edino pojasnilo, ki izhaja iz spornega sklepa v zvezi s tem pristopom, pa je, da je ta institucija menila, da za podjetje v težavah ni ustrezno primerljive poroštvene premije, ponujene na finančnih trgih.
- 90 Vendar, kot je Splošno sodišče poudarilo v točkah 127 in 133 izpodbijane sodbe, je taka logika v nasprotju z obvestilom o poroštvih, ki v točki 4.1(a) „za podjetja v težavah“ razlikuje primere, v katerih bo „tržni porok, če obstaja, [...] zaračunal visoko premijo zaradi pričakovane stopnje tveganja neplačila“, od tistih, v katerih je, „če postane verjetnost, da posojilojemalec ne bo mogel odplačati posojila, zelo visoka, mogoče[, da] te tržne stopnje ni“.
- 91 Iz tega izhaja, da v skladu s tem obvestilom presoja, da je bil klub Valencia CF ob odobritvi ukrepa 1 v težavah, sama po sebi ne zadostuje za ugotovitev, da ne obstaja ustrezno primerljiva poroštvena premija, ponujena na finančnih trgih, saj taka ugotovitev zahteva vsaj dodatno analizo v zvezi s pričakovanim tveganjem neizpolnitve.
- 92 V zvezi s tem je Splošno sodišče poleg tega v točki 128 izpodbijane sodbe navedlo, da je Komisija zlasti v točkah 77 in 80 obrazložitve spornega sklepa razlikovala med različnimi vrstami težav in je menila, da čeprav je bil klub Valencia CF ob odobritvi tega ukrepa v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje iz leta 2004, ni bil „v resni krizi“ v smislu točke 4.1(a) obvestila o poroštvih. Iz tega sledi, da je Splošno sodišče lahko menilo, da Komisija v spornem sklepu ni dokazala, da je bila verjetnost, da klub Valencia CF ne bo mogel vrniti posojila, „zelo visoka“ v smislu navedene točke 4.1(a).

- 93 Tako je Splošno sodišče, ne da bi napačno uporabilo pravo, presodilo, da Komisija ni izpolnila svoje obveznosti upoštevanja vseh upoštevnihi elementov v obravnavani zadevi in da Splošno sodišče v nasprotju s tem, kar trdi ta institucija, ni razširilo dolžnosti skrbnega ravnanja, ki jo ima ta institucija, prek meja tistega, kar si je naložila s sprejetjem navedenega obvestila.
- 94 Tretjič, kot je Splošno sodišče ugotovilo v točkah 131, 135 in 137 izpodbijane sodbe, noben element iz spornega sklepa niti noben element, predložen Splošnemu sodišču, ne podpira trditve Komisije iz točke 93 obrazložitve spornega sklepa, da „zaradi omejenega števila opaženih podobnih transakcij na trgu“ referenčna vrednost tržne cene podobnega posojila brez poroštva „ne bi zagotovil[a] smiselne primerjave[...]“.
- 95 V zvezi s tem je ta institucija, kot je navedel generalni pravobranilec v točkah 79 in 80 sklepnihi predlogov, iz svoje ugotovitve, da je bil klub Valencia CF ob odobritvi ukrepa 1 v težavah, sklepala ne le, da nobena finančna ustanova ne bi dala poroštva v korist tega kluba, ampak tudi, da je izključeno, da bi lahko obstajalo podobno posojilo brez poroštva.
- 96 Ker pa je obstoj ustrezno primerljive poroštvene premije, ponujene na finančnih trgih, kot tudi obstoj tržne cene podobnega posojila brez poroštva, v skladu z obvestilom o poroštvihi lahko odločilen za ugotovitev obstoja državne pomoči in za njeno količinsko opredelitev, gre za elemente, ki so izjemno pomembni za presojo, ki jo mora opraviti Komisija, v smislu sodne prakse, navedene v točkah 76 in 77 te sodbe.
- 97 Čeprav je Komisija s tem, ko je v točki 28 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave izrazila svoje dvome glede razpoložljivosti finančnih institucij, da brez poroštva države odobrijo posojilo, podobno posojilo klubu Valencia CF, izpolnila svojo obveznost, na katero je bilo opozorjeno v točki 80 te sodbe, da zadevno državo članico pozove, naj ji posreduje upoštevne podatke v zvezi s tem, ni sporno, da od španskih organov ni prejela nobenega odgovora niti ni pred Splošnim sodiščem navedla nobenega drugega elementa, ki bi ga lahko imela na voljo ob sprejetju spornega sklepa.
- 98 V teh okoliščinah je očitno, da Komisija pred Splošnim sodiščem ni dokazala, da je imela na voljo elemente, ki izkazujejo določeno zanesljivost in doslednost, v smislu sodne prakse, navedene v točki 82 te sodbe, na podlagi katerih bi lahko trdila, da obstaja le „omejeno število opaženih podobnih transakcij na trgu“, kar „ne bi zagotovil[o] smiselne primerjave[...]“ z referenčno vrednostjo tržne cene podobnega posojila brez poroštva.
- 99 Kot pa je razvidno iz točke 52 te sodbe, Komisija sama meni, da je lahko zavezana uporabiti svoja posebna preiskovalna pooblastila, zlasti kadar nima dovolj podatkov, da bi dokazala obstoj pomoči, ali če je razumno domnevati, da so podatki, s katerimi razpolaga, nepopolni.
- 100 Ker se je namreč Komisija s sprejetjem obvestila o poroštvihi zavezala, da preveri, ali obstaja tržna cena podobnega posojila brez poroštva, je lahko Splošno sodišče, ne da bi napačno uporabilo pravo, menilo, da bi morala ta institucija v okoliščinah, kot so te, ki izhajajo iz ugotovitev v točkah od 94 do 98 te sodbe, preseči zgolj preučitev dejanskih in pravnih okoliščin, s katerimi je bila seznanjena, v smislu sodne prakse, navedene v točki 83 te sodbe, v odgovor na odločitev, da začne formalni postopek preiskave.
- 101 V nasprotju s tem, kar trdi Komisija, ji Splošno sodišče tako ni naložilo prevelike obveznosti skrbnosti in dokaznega bremena, ampak je le ugotovilo, da ni izpolnila zahtev, ki si jih je naložila s sprejetjem navedenega obvestila. Nikakor namreč ni zahtevalo, da naj ta institucija predloži

dokaze o neobstoju podobnih transakcij na trgu, ampak je zgolj navedlo, da Komisija ni utemeljila svoje ugotovitve niti ni uporabila možnosti, ki ji je ponujena v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 85 te sodbe, da med upravnim postopkom pri španskih organih ali zainteresiranih strankah poda posebno zahtevo, da bi pridobila upoštevne elemente za presojo, ki jo je treba opraviti. Splošno sodišče zlasti ni izključilo, da bi lahko zadostovalo, da Komisija, zato da bi izpolnila svoje obveznosti skrbnega ravnanja in dokaznega bremena, ki jih ima, poda tako posebno zahtevo v okviru izmenjav, navedenih v točki 14 te sodbe.

- 102 Glede na vse navedeno je treba edini pritožbeni razlog, ki je bil naveden v utemeljitev pritožbe, in s tem samo pritožbo zavrni kot neutemeljena.

Stroški

- 103 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da kadar pritožba ni utemeljena, Sodišče odloči o stroških.
- 104 V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) navedenega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 105 Ker Komisija s svojimi edinim pritožbenim razlogom ni uspela, klub Valencia CF pa je predlagal, naj se ji naloži plačilo stroškov, se Komisiji naloži, da poleg svojih stroškov nosi stroške kluba Valencia CF.
- 106 V skladu s členom 140(1) Poslovnika Sodišča, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, države članice, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Zato Kraljevina Španija, ki je sodelovala v postopku pred Sodiščem, nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Evropska komisija poleg svojih stroškov nosi tudi stroške kluba Valencia Club de Fútbol SAD.

3. Kraljevina Španija nosi svoje stroške.

Podpisi